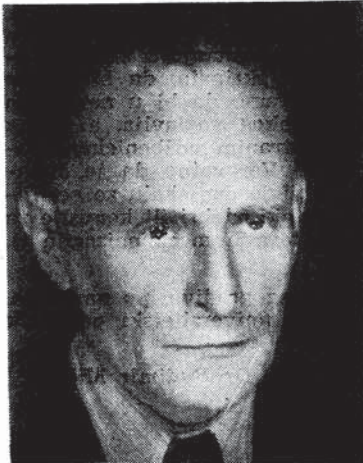

A - DRUŠTVENE VIJESTI

DR INŽ. FRAN SALAJ

(— in memoriam —)

Dr inž. Fran Salaj

Rodio se 1897. god. Otac mu je bio učitelj, često premještan u službi, te je tako zajedno s njim već kao dječak prošao mnoge krajeve naše domovine i vidio kako živi narod.

Nakon završene gimnazije u Sušaku otišao je u Beč, gdje se upisao na »Hochschule für Bodenkultur«, i diplomirao 1924. godine.

U to vrijeme u staroj se Jugoslaviji osniva služba kotarskih poljoprivrednih referenata i Salaj nastupa na svoje prvo mjesto u Virovitici u svojstvu poljoprivrednog referenta. Nakon Virovitice službovao je u Koprivnici, Velikoj Gorici i Gospiću kao kotarski poljoprivredni referent. Osnivanjem banovine Hrvatske premješten je u Odjel za seljačko gospodarstvo. U Zagrebu radi i tokom rata. Poslije rata radi na ekonomijama Direkcije državnih željeznica Zagreb, a zatim kao poljoprivredni referent na kvarnerskim otocima, gdje je i prerano penzioniran, 1952. godine.

Za cijelo vrijeme svoga rada i službovanja, od prvog mjesta službovanja u Virovitici pa do posljednjeg na Malom Lošinj, Fran Salaj se isticao kao odličan poljoprivredni stručnjak.

Činjak, kako po svojim organizacijskim sposobnostima i radu na terenu, tako i po pisanju u stručnoj poljoprivrednoj štampi. Svi agronomi u Hrvatskoj prije rata tačno su znali u kojem kotaru i kada službuje i radi inž. Fran Salaj.

Bio je istaknuti organizator prvih kotarskih poljoprivrednih izložbi u Virovitici i Koprivnici, organizator stručnih predavanja u kotarevima u kojima je radio. Njegovi članci, koje je pisao i objavljivao u »Agronomskom glasniku« i drugim stručnim časopisima, bili su najbolji dokaz, da je inž. Salaj agronom velikog stručnog znanja i čovjek velike opće kulture.

Iz njegovih članaka u »Agronomskom glasniku«, a posebno iz njegove studije »Prilog reorganizaciji poljoprivredne službe u Savskoj banovini«, koju je 1936. objavio kao posebnu knjižicu, vidimo da je inž. Salaja interesirao centralni problem naše struke, tj. mjesto poljoprivrednog stručnjaka u našoj poljoprivredi. U onim vremenima mjesto i položaj agronoma u poljoprivredi bio je sasvim drukčiji nego što je danas, ali je Salaj i onda sasvim realistički nastojao da to mjesto pravilno odredi i borio se da agronom, kao školovani poljoprivredni stručnjak, ima glavni utjecaj na rješavanje svih problema povezanih s poljoprivredom kao jednom od najvažnijih grana cijele narodne privrede.

On se stalno i uporno borio za takav stav i ta njegova borba može i danas svim agronomima poslužiti kao primjer poštenog i solidnog stava poljoprivrednog stručnjaka koji ostaje dosljedan svome uvjerenju, da poljoprivredne stručne probleme mogu jedino rješavati školovani poljoprivredni stručnjaci.

Zato nije nikakvo čudo, da prelistavajući stare »Agronomske glasnike« često nailazimo na Salajevo ime, gdje se spominje u diskusijama na skupštinama agronoma Hrvatske i agronoma cijele Jugoslavije. Stalno ga nalazimo među izabranim odbornicima i delegatima.

Ali energija, ambicije i veliko znanje inž. Salaja ne iscrpljuju se samo u radu kotarskog poljoprivrednog referenta i pisanju stručnih i polemičkih članaka.

Za vrijeme svoga službovanja u Gospiću inž. Salaj poduzima veliki i značajan posao. Počinje skupljati materijal za veliku monografiju »Poljoprivreda Like«. Od toga velikog i značajnog posla on ne odustaje ni nakon rata ni nakon penzioniranja i godinama marljivo i savjesno prikuplja građu i materijal za to svoje životno djelo. I kada je nakon mnogih poteškoća i nerazumijevanja konačno dobio mogućnost da taj svoj rad dovrši i štampa u radovima Jugoslavenske akademije nauka brza i lagana smrt nije mu dozvolila da to djelo završi.

Umro je u Zagrebu 27. X 1962. godine.

S ovim svojim radom kao i doktorskom dizertacijom »Der Kleinbauer Kroatiens als Markterzeuger« koju je podnio i obranio 1958. na Hochschule für Bodenkultur u Beču, inž. Salaj je dokazao da je prerano penzioniran i da mu je previše rano onemogućeno da radi kao aktivni poljoprivredni stručnjak na dobrobit svoga naroda i svoje domovine.

Neka je slava dr inž. Franu Salaju!

Inž. Franjo Gaži